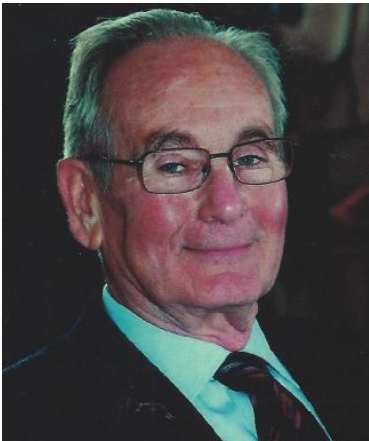

EDUCATING ACROSS CULTURES

ANATOLIA COLLEGE IN TURKEY AND GREECE

by

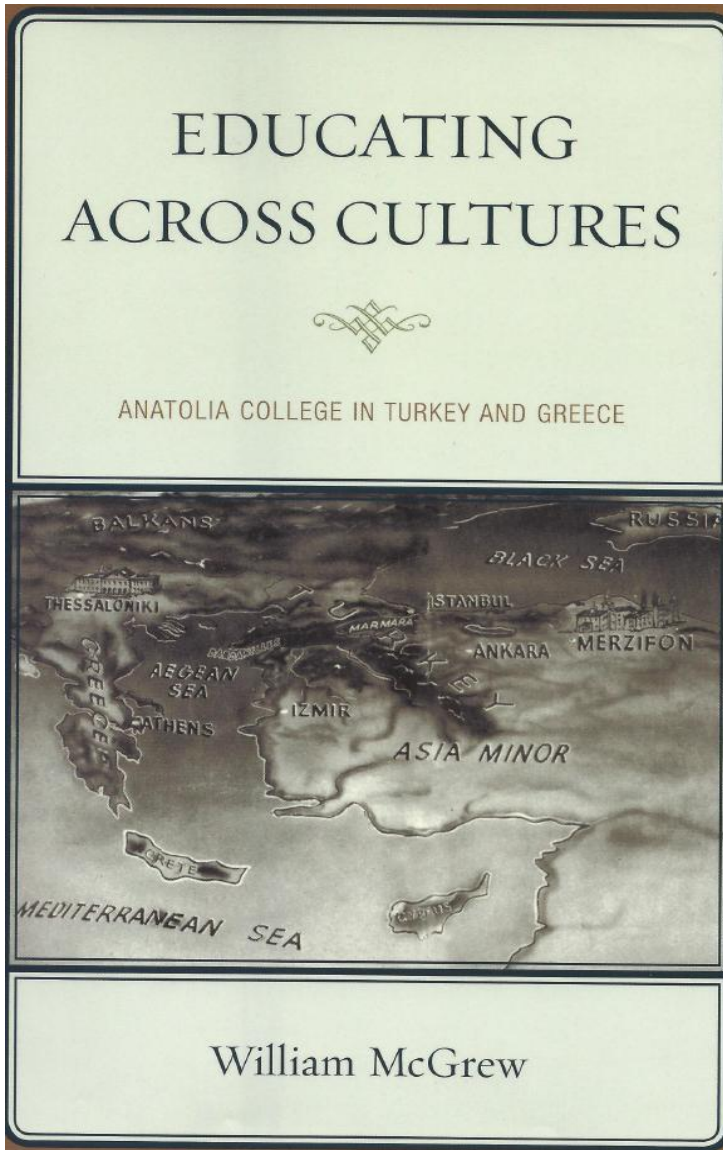
William McGrew

ROWMAN & LITTLEFIELD 2015

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΣΤΟ ΚΟΛΕΓΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
12/10/2015, 19:00

ΓΚΙΚΑΣ
ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ
'74

Ο William McGrew διετέλεσε
Πρόεδρος του Anatolia College
την περίοδο 1975 -1999

Σχόλια των reviewers

- “... A riveting history of a remarkable cross-cultural/educational experiment ...”
- “... made me appreciate what brave, dedicated people the American 19th century Protestant missionaries were ...”
- “... helped me understand the long standing features of Greek governance ...”

□ Επιστημονικό βιβλίο

- Περιέχει εκτενείς αναφορές στη βιβλιογραφία, τεκμηρίωση σε υποσημειώσεις, ευρετήριο λέξεων, κλπ.
- Αποτελεί Έργο Ζωής, που σφραγίζει την πρότερη προσφορά ενός συγγραφέα-ιστορικού και επιτυχημένου Προέδρου στο Ανατόλια

□ Συναρπαστική αφήγηση

- Ιστορική αναδρομή από το 1800 έως σήμερα. Ακολουθεί χρονολογική σειρά. 11 κεφάλαια, τα πρώτα 4 έως το 1923, τα υπόλοιπα στην Ελλάδα. Σταματά το 1999. Συνδέει την ιστορία του Σχολείου με την Ιστορία της Τουρκίας και της Ελλάδας.
- Αφηγείται προσωπικές ιστορίες των ανθρώπων του σχολείου, τη σκέψη τους, τη δράση τους. Μαθητές, καθηγητές, δωρητές, άνθρωποι που πήραν πρωτοβουλίες και σημαντικές αποφάσεις. Επισυνάπτει φωτογραφίες. Το βιβλίο είναι ζωντανό.
- Εξηγεί τις σχέσεις μεταξύ 3 ομάδων ανθρώπων, πέραν των μαθητών, που καθόρισαν τη διαδρομή του Σχολείου: (α) Έφοροι, (β) Administrators (γ) Καθηγητές. Εξηγεί τους στόχους των Εφόρων και πώς μεταλλάχθηκαν στο χρόνο
- Κάνει εκτενή αναφορά στα οικονομικά του Σχολείου, στις περιόδους ελλειμμάτων και πλεονασμάτων, στην αντίδραση των εκάστοτε Προέδρων, στην προσπάθεια αναζήτησης πόρων και δωρητών και, φυσικά, στην επέκταση του Σχολείου
- Δημιουργεί στον αναγνώστη την επιθυμία να μάθει περισσότερα, να ερευνήσει τα θέματα. Τελικά αυτή είναι και η μεγάλη επιτυχία του βιβλίου. Εκπαιδεύει στην αναζήτηση της γνώσης και της αλήθειας. Μπορεί κάποιος να το διαβάσει πολλές φορές χωρίς να το βαρεθεί.

ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΑ:

1. ΓΙΑΤΙ ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ?

- Οι Έφοροι αρχικά επέτρεψαν **μόνον** την προσωρινή τριετή λειτουργία
- Στις ΗΠΑ οι Έφοροι είχαν ισχυρές αμφιβολίες
  - Αν ένα ιεραποστολικό σχολείο θά έπαιρνε άδεια λειτουργίας από τις ελληνικές Αρχές. Το δίπλωμά του θα αναγνωρίζονταν? «Οι Έλληνες θεωρούν τους ιεραπόστολους στη Μέση Ανατολή υποστηρικτές των Βουλγάρων»
  - Και τα οικονομικά του? Στη Μερζιφούντα, η χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών προέρχονταν 100% από δίδακτρα και χρεώσεις διαμονής. Οι πρόσφυγες στη Θεσσαλονίκη πώς θα πλήρωναν?
  - Και η περιοχή της Μακεδονίας μαστίζονταν από Ελνοοσία
- **Άνθρωπος-κλεδί** , ο έμπειρος Πρόεδρος **George E. White**, που πίστευε ότι η μετεγκατάσταση εκτός Τουρκίας αποτελούσε **μονόδρομο**
- Οι έφοροι έθεσαν τρεις προϋποθέσεις για την επαναλειτουργία στη Θεσ/κη:
  - 1) Άδεια λειτουργίας από την ελληνική κυβέρνηση
  - 2) Έγκριση (endorsement) από το Western Turkey Mission του Board
  - 3) Η τοποθεσία του campus σε υγιεινή περιοχή, μακριά από την ελνοοσία

ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΑ:

1. ΓΙΑΤΙ ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ?

Πρέσβης Αθανάσιος Αγνίδης
Τάξη του 1908

1) Πρώτη προϋπόθεση: Άδεια λειτουργίας από την ελληνική κυβέρνηση

- ❑ Φιλική σχέση White με Επίσκοπο Γεννάδιο, καλοπροαίρετη η πολιτική ηγεσία στη Θεσσαλονίκη και Αθήνα
- ❑ Πρώτη χρονιά λειτουργίας χωρίς άδεια, αφού έπρεπε ο επίσημος επικεφαλής του σχολείου να ήταν Έλληνας
- ❑ Ο Πρέσβης Αθανάσιος Αγνίδης, τάξη 1908, έπεισε τον Ελευθέριο Βενιζέλο να γράψει στις 25/1/1925 συστατική επιστολή υπέρ του White και του Anatolia
- ❑ Νωρίτερα το Υπουργείο Παιδείας είχε ήδη δώσει άδεια λειτουργίας στα πρότυπα του ίδιου ιδιωτικού σχολείου που λειτουργούσε στη Μικρά Ασία

ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΑ:

1. ΓΙΑΤΙ ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ?

George E. White

Born	October 14, 1861 Marash , Ottoman Empire
Died	April 27, 1946 (aged 84) Claremont , CA, USA
Occupation	Missionary, President of the Anatolia College , 1913-1933

2) Δεύτερη προϋπόθεση: Έγκριση (endorsement) από το Western Turkey Mission του Board

- ❑ Turkey Mission αποφάσισε να συνεχίσει την προσπάθεια στην Τουρκία. Ορισμένοι ήθελαν να εγκαταλείψουν τον ιεραποστολικό στόχο του προσηλυτισμού και να επικεντρωθούν στην εκπαίδευση Τούρκων. Άλλοι επέμεναν στον αρχικό στόχο.
- ❑ Charlotte Willard , Martha Morley, Emma Zbiden επέστρεψαν στη Μερζιφούντα. Ιαν. 1924 άνοιξε το ΘΗΛΕΩΝ
- ❑ Ιούνιος 1924 – WTM Συνάντηση στην Κων/πολη δεν δίνει άδεια μεταφοράς, να μην χαθεί το τουρκικό ΦΙΡΜΑΝΙ
- ❑ **Μεγάλη η προσπάθεια του G. White**, που επέμενε στη μεταφορά του σχολείου. «Κανείς δεν ήταν πιο κοντά στους Τούρκους από μένα» Η επιχειρηματολογία προς τους Εφόρους της Βοστώνης στη σελ. 195.
- ❑ G. White: «Our work is Christian, but not proselytizing”
- ❑ Hall Fund 1921 pledge of \$50K excluded Theology → Anatolia έπρεπε να έχει διαφορετικούς εφόρους από αυτούς του ABCFM → Νέοι έφοροι και από άλλους τομείς 6

ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΑ:

1. ΓΙΑΤΙ ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ?

3) Τρίτη προϋπόθεση: Τοποθεσία campus μακριά από ελονοσία

- Μια επιλογή ήταν τα Βοδενά (Εδεσσα), που απορρίφθηκε επειδή ο πληθυσμός δεν ήταν στην πλειονότητα ελληνικός και ενείχε ρίσκο
- Μια άλλη επιλογή ήταν η περιοχή Καρά Τεπέ (Ανάληψη), κοντά στο χωριό Αρσακλί (Πανόραμα). Όμως η απόσταση από τη Θεσσαλονίκη προβλημάτιζε
- Τελικά βρέθηκε οικόπεδο στην Καπουτζία (Πυλέα), όταν ο G. White με τον J. Riggs Brewster περπατούσαν από το Αρσακλί στη Θεσσαλονίκη
- Αγοράστηκε περιοχή 28 acres που ανήκε σε πολλούς ιδιοκτήτες, ακόμα και την εκκλησία. Ο δικηγόρος Ιωάννης Ρακόπουλος, παλιός φοιτητής του Ανατόλια στη Μερζιφούντα, ανέλαβε να ξεκαθαρίσει την αγορά. Τα κατάφερε σύντομα, σε λίγους μήνες.
- Το Φθινόπωρο του 1926 η περιοχή του Campus είχε φράχτη
- Το Σχολείο ήδη λειτουργούσε από τον Ιανουάριο 1924 στη Χαριλάου

ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΑ: 2. ΠΙΘΑΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

□ Μπορεί κανείς φανταστεί ότι υπήρχε μεγάλη πιθανότητα το Σχολείο να σταματούσε τη λειτουργία του εν μέσω ειρήνης?

□ Κι όμως ...
υπήρχε ...
στη δεκαετία
του 1980

ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΑ:

2. ΠΙΘΑΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Paul Sp. Sarbanes
Democrat
Congress 1971 -1977
Senate 1977 -2007

- ❑ Το 1985 το άσχημο κλίμα για το Ανατόλια είναι στο απώγειό του. Μάλιστα ο τότε Υφυπουργός Παιδείας Πέτρος Μώραλης με υπερηφάνεια ανακοινώνει ότι στη θητεία του έκλεισαν πάνω από 200 ιδιωτικά σχολεία
- ❑ Στο Ανατόλια 20 από τους 65 καθηγητές είναι ξένοι
- ❑ Έρχεται διαταγή να αντικατασταθούν οι μισοί με Έλληνες
- ❑ Ο Σαρμπάνης τυχαία ήταν στην Ελλάδα, μίλησε στο Α. Παπανδρέου για το ζήτημα και η Εγκύκλιος άλλαξε, επιτρέποντας στο Ανατόλια να έχει μέχρι 20 ξένους, αρκεί κάποιος από αυτούς να έχουν ελληνική καταγωγή
- ❖ **Ήδη από το 1982 οι Έφοροι είχαν ζητήσει από τον Πρόεδρο να ετοιμάσει εκτίμηση για το κόστος αποζημίωσης του Προσωπικού σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας**
- ❖ **Υπήρχαν προτάσεις να κλείσει το Λύκειο**

Αιτία: Οι παρεμβάσεις του ελληνικού κράτους στη διαχείριση του Σχολείου, σε μισθούς (1984-86 ↑82%) και δίδακτρα (↑53%), στο εύρος των μαθημάτων, στη χρήση Αγγλικών, στις εισαγωγικές εξετάσεις, ακόμα π.χ. και στα forensics περιορίζαν την παροχή εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα βέλτιστης πρακτικής

ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΖΕΤΑΙ

- ❑ Περιορίζεται όλο και περισσότερο από τις κρατικές παρεμβάσεις, επιμένοντας όμως στις αξίες της εκπαίδευσης και τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα
- ❑ Σταδιακές μεταβολές και στη σύνθεση της **Επιτροπής Εφόρων**
  - Αρχικά τα μέλη αποκλειστικά από το ABCFM, American Board of Commissioners for Foreign Missions. Ανάμεσα στους στόχους του Σχολείου και ο προσηλυτισμός
  - Η πρώτη μεγάλη αλλαγή το 1921, όταν δημιουργήθηκε ειδική Επιτροπή Εφόρων αποκλειστικά για το Ανατόλια, της οποίας τα μέλη μπορούσαν να είναι και εκτός ABCFM. Οι στόχοι του Σχολείου μετατοπίζονται πέραν της θρησκείας καθαρά προς στην εκπαίδευση.
  - Στην Επιτροπή συχνά γίνονται μέλη και πρώην καθηγητές που έχουν επιστρέψει στις ΗΠΑ. Μέλη και Ελληνο-αμερικανοί.
  - Η δεύτερη μεγάλη αλλαγή το 1975, με το πρώτο μέλος Έλληνα εξ Ελλάδος
  - Σήμερα η Επιτροπή αποτελείται από 34 μέλη, ανάμεσα στα οποία 15 είναι Έλληνες που ζουν στην Ελλάδα. Ζητούμενο πλέον είναι η διατήρηση και του αμερικανικού χαρακτήρα της Επιτροπής.
- ❑ **Οι Πρόεδροι του Ανατόλια** είχαν ανάλογη πορεία, από ιερείς Αμερικανούς, σε Αμερικανούς εκτός Ιερατείου, σε Έλληνα Πρόεδρο

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ

- ❑ Το Ανατόλια πλέον καλύπτει όλη τη γκάμα της εκπαίδευσης, από το νηπιαγωγείο στο MBA

Εγγραφές	Ιούνιος 2015
Δημοτικό	566
Γυμνάσιο-Λύκειο	1172
ACT (FTE)	388
MBA	28
ΣΥΝΟΛΟ	2154

- ❑ Ενεργητικό \$59,8 εκατ. από το οποίο τα \$33 εκατ. αποτελούν το endowment, που επενδύεται σε αμοιβαία. Το υπόλοιπο είναι η αξία των εγκαταστάσεων
- ❑ Λειτουργικά Έσοδα ακαδημαϊκού έτους 2014-15: \$25,3 εκατ., από τα οποία τα δίδακτρα (μείον υποτροφίες) \$15,7 εκατ.
- ❑ Λειτουργικές Δαπάνες ακαδημαϊκού έτους 2014-15: \$23,7 εκατ., από τις οποίες οι μισθοί και συντάξεις \$14,3 εκατ.
  - Πλεόνασμα 2014-15: \$1,5 εκατ. (που περιλαμβάνει έσοδα από fund raising \$1,7 εκατ. και την απόδοση 5% στο endowment)

ΜΕ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΑ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

- ❑ Η σημερινή κρίση στην Ελλάδα δεν είναι τίποτα μπροστά στη διαδρομή του Ανατόλια σε εποχές πολέμων και δυστυχίας
- ❑ Το Ανατόλια επιμένει στη σωστή εκπαίδευση και έχει την ικανότητα να μεγαλουργεί
- ❑ Η αισιοδοξία είναι ενσωματωμένη στον ύμνο του σχολείου

Morning cometh, morning cometh,
Night shades and terrors pale.
Morning cometh, morning cometh,
All hail! sweet light, all hail!
Swift comes the dawn with rosy ray.
The gloomy shadows flee away,
The gloomy shadows flee away,
Let sadness with the night depart,
Let joy and peace fill every heart;
Come one, come all a cheerful throng!
Greet Alma Mater with a song!

Anatolia! Anatolia!
Long be thy gladsome day.
Anatolia for ever!
Anatolia for aye!